

zu dobiva pomicanjem pješaka koga više ne može stići crni kralj.

pravilo pet sekundi, košarka: dopušteno vrijeme za držanje lopte u posjedu, dok igrač loptu ne doda ili ne prijede u poigravanje. Prekršaj tog pravila je držana lopta i slijedi podbacivanje. P.p.s. primjenjuje se i prilikom ubacivanja lopte iz auta i izvođenja slobodnog bacanja. Prekršaj tog pravila kažnjava se oduzimanjem lopte.

pravilo tri sekunde, [1] hazena: dozvoljeno vrijeme u kojem igračica smije držati loptu u ruci (rukama); poslije toga mora baciti loptu o zemlju i smije je ponovno uhvatiti (najviše 2 puta) ili je baciti uvis iznad glave i ponovno uhvatiti (najviše 3 puta); [2] košarka: odredba koja regulira vrijeme boravka igrača u protivničkom ograničenom prostoru (reketu); Igrač u napadu, s loptom ili bez nje, ne smije boraviti duže od tri sek u protivničkom ograničenom prostoru. Prekršaj tog pravila kažnjava se oduzimanjem lopte; [3] rukomet: dozvoljeno vrijeme držanja lopte poslije hvatanja, vođenja ili poigravanja, također ako lopta leži na tlu i u dodiru je s igračem; poslije toga igrač mora loptu dodati ili baciti na vrata, pod uvjetom da pri tome izvede najviše tri koraka.

pravilo trideset sekundi, košarka: maksimalno dopušteno vrijeme trajanja napada ekipe od trenutka posjedovanja lopte do pokušaja postizavanja pogotka. Poslije dosuđenog auta u korist ekipe u napadu, ona ima pravo na novih 30 sek. Ekipe u napadu koja nakon bacanja na koš ponovno ima loptu, stječe pravo na novih 30 sek. Prekršaj p.t.s. kažnjava se oduzimanjem lopte.

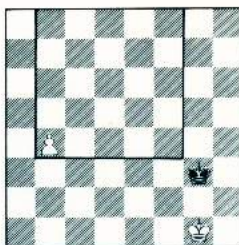
pravilo vremena → ekspeditivni sistem

pravo nastupa, odredba registracijskog pravilnika odgovarajućeg sp. saveza, kojom se utvrđuje kada i pod kojim uvjetima (registrirani) igrač (natjecatelj) stječe pravo nastupa za osnovnu organizaciju (klub); na osnovi prethodnog zdravstvenog pregleda i ispunjenih obrazaca igrač (natjecatelj) prima od nadležnog sp. saveza natjecateljsku iskaznicu (licencu), koju je obavezan pokazati prije nastupa službenim predstavnicima organizatora priredbe (delegat, predstavnik natjecateljske komisije, sudac).

pravo puta, motonautika: pravilo koje se primjenjuje kad se dva čamca približe jedan prema drugom toliko da postoji mogućnost sudara: a) pri susretu dvaju čamaca sučelice, oba skreću udesno; b) pri ukrštanju kurseva skreće s puta onaj koji vidi drugi čamac preko desnog boka; c) prestizanje je dopušteno samo s desne strane s međusobnim razmakom od najmanje 3 m; d) pri obilasku vanjski čamac mora ostaviti mjesta za obilazak čamca s kojim mu se ukrštava kurs.

Prebeg, Ivan (1933), elektromehaničar; boksač, član BK Metalac (Zagreb), 1957–58 član Stade Municipale de Courbevoie (Pariz) a 1959–60 TSV Schwaben (Augsburg) u SR Njemačkoj. Od 1960 do 1972 nastupio 50 puta kao profesionalac. Titulu profesionalnog prvaka Evrope u poluteškoj kategoriji osvojio 1969 u meču s Velšaninom A. Avotom, a izgubio 1970 protiv Talijana P. del Pappa.

preciznost, psihomotorička sposobnost; očituje se u točnom obavljanju nekog motoričkog zadatka. P. u izvođenju nekih tehničkih elemenata izravno utječe na postizavanje krajnjeg cilja u pojedinim sp. granama. Ona se manifestira u dodavanju lopte, gađanju loptom u vrata, gađanju rekvizitom ili iz oružja itd. P. opada ukoliko je za izvođe-

PRAVILO KVADRATA

nje određenog gibanja potrebna veća brzina ili snaga. U pozitivnoj je korelaciji s koordinacijom. Koeficijent urođenosti p. je visok, ali se s treningom može bitno utjecati na njen razvoj. Testovi za ispitivanje nivoa preciznosti su bacanje loptice u cilj, pikado, gađanje loptom određenih ploha nogom i dr.

preciznost gađanja, streljaštvo: veličina odstupanja svakog pojedinog pogotka od srednjeg pogotka.

preča, (vratilo), sp. gimnastika: čelična sprava od dviju vertikalnih motki i elastične poprečne pritke. Sprava je učvršćena za tlo sa 4 čelična užeta i 4 zatezača. Vis. p. od tla 2250 mm, duž. pritke 2400 mm, debljina pritke u presjeku 28 mm. Na njoj vježbaju isključivo muškarci. Vježba treba biti sastavljena isključivo od pokreta zamahom, bez ikakvog zastoja. Može sadržavati velekortljlaje naprijed i nazad, s promjenom hvata, zatim kovrtljaje u uporu prednjem i stražnjem naprijed i nazad, te okrete oko uzdužne osi tijela, preletom preko sprave puštanjem i ponovnim hvatanjem rukama, saskoke letno jednostrukim i dvostrukim prekopitom (saltom) itd.

prečka, [1] jedrenje: → flog; [2] sp. gimnastika: dio pomoćnih sprava, drvena oblica, s obzirom na namjenu različite je dužine i promjera; od niza takvih p. sastavljene su švedske, mornarske i obične ljestve te okviri; [3] sp. igre s vratima; vodoravni dio okvira vrata, povezuje stative; mora biti od drva ili lakog metalnog ili sintetičkog materijala; oblik i veličina presjeka regulirani su pravilima pojedine sp. igre.

predgib, vježbe oblikovanja: promjena položaja tijela iz ispada nazad u ispad naprijed; izvodi se pomicanjem trupa i glave naprijed i grčenjem prednje noge, te pružanjem stražnje, ne mičući pri tome stopala.

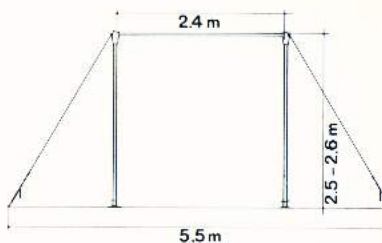
predjuljak, sp. gimnastika: gibanje tijela prema naprijed u visu ili potporu zajedno sa spravom.

prednatjecanje, početna faza u sistemu natjecanja s primjenom sistema eliminacije (po jednostrukom ili dvostrukom kup-sistemu ili kombiniranim sistemima natjecanja u grupama).

prednatjecateljska faza treninga, prvi dio osnovnog perioda treninga koji slijedi neposredno po završetku pripremnog perioda. Znatnim povećanjem intenziteta treninga, pojačanim radom na tehn.-taktičkoj pripremi i sudjelovanjem na trening-natjecanjima postiže se gl. cilj rada: stjecanje sp. forme.

prednos, sp. gimnastika: položaj vježbača na spravi ili na tlu u uporu, pri čemu trup i noge čine pravi kut. P. spada u izdržaje. a izvodi se na svim spravama i na tlu.

prednost (engl. advantage), tenis: stanje rezultata u gemu, kada jedan od igrača osvaja poen nakon omjera 40:40, ili bilo kojeg kasnijeg izjednačenja; p. može postići server ili primalac.

PREČA

prednoška, sp. gimnastika: preskok kod kojeg se sprava prelazi pruženim nogama u prednosu. Izvodi se na konju s i bez hvataljki u širinu, zatim na švedskom sanduku, kozliču i sl. spravama. Skače se ulijevo, udesno i naprijed. Odras je jednom nogom. P. nije natjecateljski preskok.

prednoženje, vježbe oblikovanja: gibanje nogama naprijed; može biti visoko, vodoravno i nisko; iz p. vježbač može nogu sagnuti, pogrčiti i zgrčiti, ili pružiti i sunuti.

prednožni striž → striž

prednjak, stručnjak za rad u organizacijama za tje. odgoj i sp. rekreaciju Partizan; ovisno o stečenoj kvalifikaciji može biti prednjak, prednjak I razreda i viši prednjak; od 1975 školovanje stručnjaka za rad u f.k. regulirano je posebnim samoupravnim sporazumom kojim više nije predviđeno školovanje za prednjačka zvanja, ali se već postignuta zvanja priznaju.

prednji izdržaj → prednos

prednje polje, košarka: dio igrališta između čone linije kod protivničkog koša i bližeg ruba srednje linije; za protivničku ekipu, uključujući i srednju liniju, to je stražnje polje.

prednji branič, rukomet: igrač u zonskoj obrani isturen naprijed u blizini linije slobodnog bacanja (9 m). Ima zadatak spriječiti akcije napadača na srednjem položaju

I. PREBEG

PREDNOS

